

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14—,
POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO
K 1-20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

IZLAZI SRIEDOM I SUBOTOM

TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871.

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA
TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II.

ŠIBENIK, 24. SRPNJA 1914.

BR. 59.

Prva pobjeda.

Sa 1866 glasova izabrani su juče predloženi složnih hrvatskih stranaka. Za protivnike pala su cigla 3 glasa. Rezultat borbe nadmašio je naša očekivanja. Protivnici, uprepašćeni našom snagom u narodu, povukli se. Smisliše, da je to jedini način da prekriju svoju golotinju, te kukavički sa ždrijela pobješko, da ih ne vidi Jugoslavija, kako su jadni, kukavni, malobrojni: jedan njihov a deset naših.

Misao sloge Hrvata doživljava u ova tri dana borbe plebišit naroda. Gradjani i seljani natjecahu se međusobno, tko će veličanstvenije i mnogobrojnije da toj misli prinese slavu pobjede. Neka je čast i slava tome našemuku, koji je junački znao odoliti svakojakim napastovanjima i izkušenjima, lažima, mitu, prgonima i harangui udružene advokatske klike, pod firmom jedne misli koja je protuhrvatska.

Juriš na Šibenik pripreman je čitavih 18 mjeseci, a u toj navalii sudjelovahu neprijatelji Šibenika i hrvatske iz samoga Šibenika, iz čitave Dalmacije i daleko izvan nje; jurišahu na nas i javne i tajne sile, uplivi gospodujuće Trumbić-Smodlaka-Macchiodove klike i novac sabiran u tu svrhu na široko i na veliko. Neki ter neki u ime razvikanog svog revolucionarnog radikalstva bit će učinili dobar posao, ali Šibenik ostao je na živcu kamenu, nepredobitan i ponosit, prkosći svim paklenskim radnjama dušmana njegovog napredka i njegovog hrvatstva. On je bio prvi na udaru, i zato napadaj s onoliko bjesećnošću i zloće, jer se htjelo pogoditi u njemu čitavu Dalmaciju. Dalmacija je to i razumljela te riječ, sudbinu Šibenika čekala neopisivom napetošću i zebnjom u srcu. Pobjeda šibeničana donosi smrt pustolovnoj politici špekulanata, izrabljivača, krvopija koji čitavu zemlju drže svojom podvornicom u nezastitnoj svojoj pohlepnosti, i nepuštaju je iz svojih grablježljivih šapa. Šibenik je toj hidri stao na glavu, a sada će biti red na svim ljudima dobre volje i rada, na svim Hrvatima bratskog osjećaja i sklada, da djelo odkupljenja Dalmacije, od Šibenika započeto, privedu kraju.

Protivnici, da potamne slavu naše pobjede, hoće da omalovaže značaj i svijest puka. Prisljehi priznati, da su predloženi stranke prava, starih narodnjaka i šibenskih naprednjaka porabiti plebišit naroda, sada se sprdavaju sa pukom, sada im je on neuk, dobrodušan, zaveden. I ne više ovaj naš puk, s kojim i od koga udružena advokatska klika i s njima sprepljeni špekulanti žive, ne taj naš puk, naš narod, hrvatski narod, ne, on nije sudac u ovom našem gradu, u ovoj našoj občini, niti u našim hrvatskim zemljama; nego — veli to Marko Stojić u jučerašnjem svom otvorenom pismu dru. Iljadici — sudit će narod od Jadrana do Carigrada, to jest ta Velika Jugoslavija, u kojoj Hrvati, Slovenci i Bugari morali bi izčeznuti

u moru srpstva. To i tako govore izdajice Šibenika i hrvatstva; to tumaću onu od Stojića izbačenu krilatnicu: „Ako nemožemo biti Hrvati bit ćemo Srbi“.

Nesretnici! Da su onoliko odlučnosti i rada pokazali za hrvatstvo, s koliko se bjesećnošću i cinizma bore sada za jugoslovenstvo, drugičije bi nama ptice pjevale, drugičije bi izgledala i patnica naša Hrvatska, od njih i od njihovih izmrcvarena i izsisana za vlastitu korist a za tuđu slavu!

Ali neka je i ovakvu; mi ostajemo s Njom u sreći i u nesreći; Ona jedini naš ideal, Ona vrhovni sudija nama i našem radu. A sudila nam već preko plebišta, jednodušnosti našega puka, u kojoj jednodušnosti, i u ničem drugom, snaga je nama i našem radu.

Oslonac na tu manifestaciju narodne volje stupamo u daljnu borbu, među izbornike jake imućstvom ili položajem, sigurni da će njihov glas bit u potpunom suglasju sa izražajem pučkih slojeva. Željni da protivnike bar tu vidimo na poprištu, da omjerimo tu snagu njihove inteligencije koja osjeća proti Šibeniku i proti hrvatstvu, razvijamo barjak borbe, sigurni da ćemo ga u zidine Krešimira i Šubića udariti triumfalna.

1866 prama 3.

Nije pomoglo zavaravanje, da su izbori odgovodjeni, ni ono da je svecenstvo uz Krstelja, pa niti mnogobrojne druge laži. Izbori trećeg tijela obavljani su u najvećem miru i redu te je 12 naših predložnika izabrano sa 1866 glasova, dočim su za protivnike pala cigla 3 glasa.

Pošli su bili u Zadar te pod vodstvom Macchieda, Biankina i Simičića molili i kumili su namjestništvo, da odgodi izbore. Odgovoreno im je: „ako je istina da imate većinu, onda ćemo izbore produljiti za osam dana, da možete birače dovesti na biralište“. Ovo ih htjelo; što bi osam dana, da se cio svijet s njima sprda, kada bi sve svoje glasove izpuškarali već u dva-tri sata?!

Nama bi uostalom, da se je izbor produljio, bili ugodili, jer bi mogli dovesti na biralište i one izbornike, koje smo radi starosti i drugih prilika ostavili kod kuće; bili bi doveli i one izbornike iz Primoštena, koje posebni parobrod nije htio ukrcati, jer već kreće a ružno vrijeme; bile bi glasovale punomoći Krpanja, Danila, Dubrave i tolike druge koje nismo rabili, jer, kad nema borbe, uzaludan trud — i tako doferjali na preko 2.500 glasova, dočim bi protivnici teško skucaali i 250.

Oružana sila, koja bila u velikom broju porazmještena, bila je radi reda i mira, te garantirala potpunu slobodu. Kada se već tuže na sprječavanje slobode, zašto ne iznesu ime onog svog birača koji je bio bilo čim sprječavan u vršenju svog izborničkog

prava? Što su obavljene kod nekih premetačine, to nije imalo nikakvog upliva, jer nisu svi im vodje bili tim sprječeni, a k tome za prvi dan bijahu za glasovanje najavili samo birače iz grada, koji su mogli nesmetano doći i glasovati. **One premetačine ne ulaze ništa s izborima,** jer — kako i sam Stojić u otvorenom pismu na Iljadici priznava — **apšnja i premetačina bilo je i u Splitu, Dubrovniku, Ercegnovom i Kotoru,** i sve radi vidovdanske slave na Kosovu.

Uostalom, i sam Stojić priznava je u spomenutom otvorenom pismu da je puk, a nazivlje ga „neukim“, s nama. Kiselo je dakle!

Treći dan.

Jučerašnji dan, također je imao krasnih prizora narodne sloge. U 8 sati dođoše parobrodom vrlo Primošteni, njih 150, dočim tridesetak nije parobrod mogao ukrcati radi velike jugovine. Na Primošten su protivnici računali, a tamo, izuzev 5-6 glasova, čitav Primošten ostao je vjeran svom neutrudivom zastupniku dru. Dulibiću. Čestiti onaj svijet bio je razdragan radi narodne sloge te svojoj radosti davao oduška oduševljenim poklicima.

Malo pozatim dođoše vrlo Dubravljani i Danilani u 30 kola okičenih barjacija. Junački Mandalinjani dođoše također u povorci i pod zastavama, te uručiče zast. dru Dulibiću krasnu kiti cvijeca.

Glasovanje je teklo u najvećem redu. Sat prije zalaza sunca izbor je zaključen te je predsjednik izbornog povjerenstva občinski upravitelj g. Luger proglasio da su izabrani sa 1866 glasova predloženi složnih Hrvata, dočim su protivnici dobili sama 3 glasa.

Nakon zaključenja izbora gradjanstvo je navrtilo u Zadržni Dom, gdje je klicalo zast. dru. Dulibiću i obusulo ga cvijećem. Na večer sjatilo se mnoštvo gradjana pred stanom dra. Iljadice, kojemu je priredilo oduševljene ovacije i obusulo ga cvijećem. Gradjanstvo je htjelo da u povorci obidje grad, ali je bilo sprječeno od oružnika, koji uobće pokazivahu se prerevni prama našim ljudima a puštali protivnike da nesmetano izazivlju.

I reče Sztoycis-ur...

Sztoycis-ur je dao dru. Iljadici ultimatum: ako u roku od 24 sata, „u ovom času, kad se sprema odlučna borba za ideju bratstva Hrvata i Srba“, ne pokloni se, sudit će mu „narod od Jadrana do Carigrada“ i milijun srbskih bajuneta raznijet će ga na komade.

Dr. Iljadica je na ovaj ultimatum, „u ovom času“, stresao se od straha i sa cijelim pukom niče pao pred prijestolje Marka I., cara Jugoslavije, te lupajući se u prsa stao vapiti: „O Svemudri, Svemoćni i Svepirinčasti, smiluj se nama!“

Svepirinčasti stresu na to obrvama, i potresoše se u svojim teme-

ljima carstva Austrije i Njemačke; pod magičnom svemudročnom bagulinom Njegove Svemudročnosti padahu, kô kupusove glave, glave austrijskih i njemačkih vladara, državnika i vojškovođa, a načelnička kaneta Njegove Svemoćnosti poklopi u jedan mah Beč i Berlin.

Sa Peštom učinjen je kompromis za 20.000 K godišnjih čiste magdarske rente, jer inače Sztoycis-ur ostade uvijek kod svog pirinča i kod svojih mekinja.

Eljen Svepirinčasti, Svemekinjastil! Da ne bi Tvoga pirinča i Tvojih mekinja, carstva Austrije i Njemačke ne propadoše. Eljen Sztoycis-ur!

Srbomanija hrvatske inteligencije.

Starčevićanski naš zastupnik Hrvoj držao je u proračunskoj razpravi, uz odobravanje dra. Mile Starčevića i drugova, govori, u kojemu dotakao se i srbomanije hrvatske inteligencije. Kako se nazori Hrvojevi potpuno podudaraju s našim stanovištem, ovo eng ulomka. Zast. Hrvoj je rekao:

„Mi Hrvati žalibože, naročito hrvatska inteligencija, nismo danas onakovi, da bi mogli preoptimističke nade gojiti. Ali uz posebne prilike, u koje dolaze široki slojevi našega naroda, radi tih se prilika nadam, da ćemo i bez inteligencije, a ako bude potrebno i protiv te inteligencije ostvariti naš program i naša državopravna načela. U naše doba zavidala je u našoj inteligenciji neka srbomanija, koja je uzrok naročito uspjeh balkanskih saveznika u zadnjem balkanskom ratu. Bez ikakve bojazni, radi denuncijacija, koje lete sada svaki dan u Beč i Peštu, ja ću otvoreno kazati, za svoju osobu, da ja štujem srbski narod i divim se njegovom napredku kroz ovih zadnjih 100 godina i da se oduševljam, kad, se sjetim činjenice, da se je sa Karagjorgijem diglo srbsko seljačstvo u borbu s turskim divljačtvom i da se je iznijelo pobjedu. Taj me uspjeh, što ga je postigla ona šaćica ljudi, napunja udiviljenjem. Oduševljava me, da je ta šaćica ljudi postepeno kroz cijeli 19. vijek išla za tim, da se emancipira kao samostalna državopravna jedinica; divim se uspjesima, koje je postigla u bitkama kod Kumanova, Bitolja i t. d.

Divim, se jer vidim, da u njoj postoji latentna moralna, ekonomska i fizička sila i baš radi te moralne, ekonomske i fizičke sile postala je Srbija faktor, s kojim se mora računati bilo u našoj monarkiji ili izvan nje. Unatoč toga, što sam ja takav čovjek, i prijatelj Slavena, koji se oduševljam nad ovim razvitkom srbskog naroda, ja ipak otvoreno kažem kao Hrvat, da se ne bi mogao nikako tako zaboraviti i tako kukavno misliti o životnoj sposobnosti svoga naroda, da bi htio, da se moj hrvatski narod pretopi u srbski narod. Dok bude njegov osvjedočenog Hrvata, i osvjedočenog pravaša, ne će toga biti. Prije će nas viditi sve mrtve. Nisam ja neprijatelj srbskoga naroda, ali sam protiv toga, da se nas Hrvate privuče u kulturnu i političku prevlast srbskoga naroda.

U tome, gospodo, vidjeti nas ne će nikada nitko! Naša inteligencija, ako pogledate i novinstvo pa i literaturu našu u zadnjih pet šest godina, naročito nakon balkanskih ratova: ako to sve pogledate, onda vidite, da se sve kao obezumilo, kao pomahitalo za svim, što je srpsko. Imade i takovih nesretnih sinova hrvatskih, koji se stide svoga hrvatskoga imena, koji bagatelizuju sve ono, što je hrvatsko.

Srbohrvatsvo, našinstvo, jugoslovenstvo, narodnjačvo: to sve nije ništa drugo,

nego varka, nego obsjena, mamac, meka, kojom se hoće hrvatski narod dovesti u logor srpstva. Protiv tog inteligenciji dužnost je, da se svi sinovi ove domovine najodrešitije bore. Pravi sinovi hrvatskoga naroda i nadalje će se ponositi svim onim, što je hrvatsko i stajat će na braniku časti i ponosa svoga naroda.“

Domaće vijesti.

U Bosni nakon atentata. Policajne mjere, koje su u Sarajevu uvedene zajedno s priekim sudom, dignute su. Sada mogu, kao i prije, gostione i drugi lokali biti noću otvoreni. U Zdrženom je i prometnom životu nastupilo normalno stanje.

Dalje se javlja, da je u Sarajevu pozvan brzojavnim putem krvnik Lang iz Karlovih Vari, da dodje izvršiti neke smrtnne osude, izrečene po priekom sudu.

Premetačine u Kninu. Javljaju nam iz Knina, da su ondje obavljene premetačine u staršine Srbskog Sokola dra. Martića, u Srba Podgorskoga, Boglića itd.

Srbi navaljuju na Hrvate. U okolicu Gline Srbi su provalili u katoličku crkvu u Maji, potrgali ruho, crkvene zastave, jastuke, svete moći i sakrament bacili sa oltara. Jedno zlatno razpelo ukrali.

Srbi Boke spremali se da navale na Hrvate u Skaljarima, ali su bili od oružane sile spriječeni.

Kako je našima u Srbiji? Pišu nam iz Kašića 21. ov. mj.: Ovdješnja nekakova bolestna, naduta i umišljena veličina našla se ponukanim da u „Zastavi“ pokuša paralizirati i umanjiti silni dojam, što je proizvela vijest u „Hrv. Misli“ o jadrnim prilikama naših bjegunaca u „slobodnoj“ i „bratskoj“ Srbiji. Nije ovo prvi put da se „Zastava“ svojim gnusobama nabucuje na naše ljude, prišavajući im svoja i porodična svojstva. Samo za crna i pokvarena duša može onakova štla pisati, jer cijeli uvodni članak „Zastave“ odiše pravom bizantizmom bezsramnošću i cigankom prevejanošću.

Treba imati državni ciklo obraz, za ono pisati o Tranfiću i trpati ga sa našim odličnim pristašama u jednu vezu. Zar, pogana jezično, nije Tranfić vaš kao i svi Tranfići? Nije li ono vaše gore list? U tvojim i isključivo tvojim redovima, dopisnicke „Zastave“, nalaze se brojni insolventi i baš iz tih rekrutirani najagilnije bore ciganstva, a kamoli takova štla nama prišivati? Nije li ovo, debelebovno ciganče? Što ga ulazi Tranfić sa našim odličnim pristašama, koji su od malih nogu ono što i sada, a ne kao ti, koji, da dobiješ dozvolu za smjestiti onu grdobu u Starom, pristao si u one koje si prvo a i danas mrziš. Za onakove objede mislim da ćeš od napadnutih dobiti odgovor kakov se dolikuje tvojoj cigankov pasmini; nego ću pripisati tebi, koji držiš za laž i svoje zvanje: kaži, kako su uvedeni borci u općinskom perivoju Staroga i što je od rodoljubne Darinke? — Pravaš.

Iz Kaštelstaroga primamo: Naše obiljubljeno glazbeno pravaško društvo „Svačić“ priredjuje u dođuću nedjelju 26. tek u općinskom perivoju zabavu sa biranim programom u korist družbe sv. Cirila i Metod. Nade je da će potrliti sve što hrvatski čuti da izvrši patriotsku dužnost, tim više što će imati prigode da se naužije najraznovrstnije zabave i šale.

Grad i okolica.

GOSPODU PREDPLATNIKE molimo, da se sjetite svojih dužnosti te nam čim prije pošaljju predplatu.

Uapšen jer je grdio Austriju a slavio Srbiju. Andrija Jurišić pok. Jose, od godina 40, uapšen je, jer je sinoć u 9 sati u krcini Nikole Zlatana pred prisutnima gostima pogrdno se izražavao o Austriji a Srbiju slavio.

Lične vijesti. Prošle subote prispio je amo, putujući Dalmacijom, sa Visovca biskup banjalučki presvijetli Garić sa svojom pratnjom. Posjetio je i kontreadmirala g. Zaccaria, te je imao priliku da prvi put u svom životu pregleda ratni brod. U nedjelju je prosljeđio put Splita.

Žalost. Gosp. Slavomira Markovinčića, državnog odvjetnika, snašla je teška žalost smrću dragog anđelka im Vjere, preminule od enteritisa, u dobi od 18 mjeseci. Naše žalovanje ucijeljenim roditeljima.

Iz uredništva. Radi sutrašnjeg gradskog blagdana sv. Jakova izlazi list danas.

Gospodu predplatnike molimo da uzmu u obzir izbornu borbu, kojom bismo zaposleni, tako da je list izlazio na po arka i lih za izborne poste.

Društvo „Subićevac“ poklonila je obitelj Curir K 2 da počasti uspomenu Vjere, kćeri gosp. Slavomira Markovinčića.

Nadjeno. Na 7. ov. mj. nadjena je jedna novčarka od kovine i u njoj nešto malo novaca. Tko ju izgubio, nek se prijavi redarstvenom povjereničtvu.

„Vila Velebita“, školski brod naučičke škole u Bakru, prispio jučer u našu luku, te je občinstvu slobodno razgledat ga.

Priobćeno.*)

Na adresu dra. Iva Krstelja.

Gospodine uredniče, molio bi Vas, da mi dade malo prostora u Vašem listu, eda dokažem djelo „poštenog“ bivšeg načelnika dra. Ive Krstelja.

Ustmena razprava pred c. k. okružnim sudom u Šibeniku odio III. dne 1. IV. 1909.

U parnici Ante Birina p. Josipa kao tužitelja, zastupanog od odvjetnika dra. Ive Krstelja, proti Mati Petroviću p. Marka kao tuženiku, zastupanu od punomoćnika dra. J. Gazzari, radi isplate Kr. 1970.

Stranke pristupiše na Okružni Sud. Prvu je riječ izrekao dr. Krstelj: „Čuj Mate Petroviću, jeste li privoljni da dodjete do poštene nagodbe neka stvar više svrši. Onim novcem, od K 750, što se sad nalazi u Ljubljani, za kojeg vodite parnicu, mi čemo se dva odvjetnika naplatiti, a ostalo što preteče podijelit ćete na jednake dijelove ti Mate i Jakov Zore.“ „Ja na to pristajem gosp. odvjetniče“ — odgovorih ja.

Nagodbu je sam dr. Ivo Krstelj sastavio i kazivao u pero perovodji. Ja nisam pomnivo slušao sastavak nagodbe po dru. Krstelju niti sam je pročitao kad sam je htio podpisati, jer sam bio uzrujan da se moj vlastiti novac nepravredno dijeli.

Ali pošten dr. Krstelj znao je navesti vodu na svoj mlaz; zaboravio je na ono što mu je rekla njegova mati kada ga cremenila u svijet: „sinko Ivo, toplo ti preporučujem, samo mi budi pošten“, što joj Ivo zakletvom obećao. Ovo je jednom dr. Ivo tiskao u „Hrvatskoj Rieči“.

Nagodba sastavljena po dru. Krstelju.

Pošto su se sudbeno nagodili da novci od Kr. 750 pripadaju Jakovu Zori, Mati Petroviću i Anti Birinu, koji je novac položen u Ljubljani kod c. k. zemaljskog suda polag zaključka 24. aprila 1906. posl. broj IX., 219/6, ovlaštuje odvjetnika dra. Ivana Krstelja u Šibeniku da predigne taj novac te da od predignutog novca pridržati iznos, na pokriće svojih pristojba i troškova što mu duguju Ante Birin i Jakov Zore, solidarno i svaki napose, da od preostale svote isplati odvjetniku dru. J. Gazzari u Šibeniku pristojbe i troškove što mu duguje Mate Petrović, dočim pretičak da podijeli u dva jednaka dijela te jednu polovicu uruči Jakovu Zori, a drugu Mati Petroviću, a Ante Birin odustaje od tužbe.

Stranke pitaju da odpravak nagodbe bude uručen dru. Krstelju.

P. P. P.
Jakov Zore, s. r. Dr. Krstelj, s. r.
Mate Petrović, s. r. Dr. Gazzari, s. r.
Savjetnik Benković, s. r.
Dr. Parač, s. r.

Pošto je novac od K 750 bio pridržan kod c. k. zemaljskog suda 5 godina, povisio se je sa kamatom na K 864, čudit se je da dr. Ivo Krstelj još do dana današnjeg nije isplatio odvjetniku dru. J. Gazzaru njegove pristojbe i troškove, kako glasi nagodba (pristojbe i troškova imade Kr. 208 što duguje Mate Petrović dru. J. Gazzaru) nego cijeli iznos od Kr. 864 pridržava kod sebe u svom nezasićenom toblucu dr. Ivo Krstelj.

Tužio sam ga sudu; nijedan odvjetnik neće da učini protivu njemu tužbu radi kolegijalnosti. Nije mi svезane ruke za te stvari. Nije mi preostalo druge nego da podnesem

* Za članke pod ovim naslovom uredništvo ne preuzima odgovornost.

tužbu na Odvjetničku Komoru u Zadru.

Čudit se je da je dr. Krstelj, čovjek koji ima tolike časti na sebi, došao do toga.

Podpisati mu govori na temelju nagodbe da je podli lopov, ljudozderac, krvopija naroda, izjelica teških truda, grob obiljeni, koji je izvanka iskičen sa ružama mironirsnog cvijeća, a u sebi uzdrži smrdljivu ljudsku tjelesinu koja je puna smrada i crvi.

Tako dr. Krstelj uzdrži u sebi tolike časti i pokazuje se narodu da je čovjek čelikan koji radi samo za domovinu. A ja mu govorim, da on ne čini ništa iz ljubavi za domovinu, nego samo iz svog interesa, da prevari neuk narod i da napuni svoj tobolac krvavim žuljima uboga težaka. Črniji je od tmina egipatskih, učinjenih po šipki Mojsijevoj.

Vodice, 20. srpnja 1914.
Mate Petrović.

Br. XII. 51/152 ex 1914.

Objava za nabavu voćkica.

Namjesticтво dijelit će ove godine iz vlastitog razsadnika u Čibači, 35.000 navrnutih voćkica t. j. marašaka (višanja), trešanja, bajama, šljivu, jabuka, krušaka, oraša, prasaka, kaj-sija, dunja osim toga 10.000 smokava i 30.000 podloga za višnje raeljke „Prunus Mahaleb“ i podloga za bajame: divlje bajame.

Navrnutе voćkice dijelit će se uz sniženu cijenu od 30 para, a smokve uz cijenu od 10 para po komadu; podloge rešeljaka i divljih bajama po 1 krunu svako 100 komada.

Molbe imadu se upraviti namjesticтvu putem odnosnog kotarskog poljarstva, dostavivši podjedno odgovarajući iznos.

Potajni oglas vidi u „Objavitelju dalmatinskom“.

Zadar, dne 16. srpnja 1914.
Od c. k. Namjesticтva dalmatinskog.

Novi bačvarski majstor u Vodicama

FRANE RADETIĆ

iz Kastva u Istri.

Dajem na znanje poštovanom občinstvu Vodica i svoj okolici Šibenika, Skradina, Zlarina, Prvić-Luke, Šepurine, Zatona, Tribunja, Tijesna, Jezera, Murtera, Betine, Zlošela itd., da sam svoju radnju bačvarsku prinio iz Kastva u Istri u Vodice. Imam četiri radnika, radnju sa svim modernim sudovima, to jest bačava, grovoh čabrova, maštela, karatela, vinopritakača, vidara i svake vrsti sudova na barile, po zahtjevu svake veličine. Isto držim skladište obruča, duga, jelovih, smrkovih od svake veličine itd.

Cijene umjerene tako da se boji nikakve utakmice.

P. T.

Častimo se staviti do znanja svakoj cijenjenoj osobi, da smo već od davna osnovali klesarsku zadrugu pod naslovom:

PRVA SPLITSKA KLESARSKA ZADRUGA

registrirana na ograničeno jamčeno U SPLITU.

Zadruga obavlja svakovrsne klesarske radnje bilo u mirnom ili kamenu uz najpovoljnije uvjete.

Osobitom preciznošću izrađuje žrtvenike, balustre, krsionice, nadgrobnе spomenike itd. u najmodernijim slogovima. Skladište je opskrbljeno sa mramornim materijalom, također mramornim pločama za pokrovoće. Buduć je ista providjena izvrstnim radnim silama i dovoljnim kapitalom, to je u stanju svaku naručbu brzo i tačno izvršiti na podpuno zadovoljstvo gg. naručitelja.

Na zahtjev šalje nacрте, nacрте materijala, kao što i sve upute i razjašnjenja.

Preporuča se uglednom občinstvu i prepoštovanom svećenstvu, da ju počaste svojim cijenjenim naručbama.

UPRAVA.

PRED RATOM?!

Nota Austrije Srbiji - Atentat zasnovan u Beogradu.

Izmedj Austrije i Srbije, nakon atentata u Sarajevu, došlo je do vrlo napetih odnošaja. Kakvu će formu službeni ti odnošaji poprimiti, ovisilo je o rezultatu iztrage koja se radi atentata vodi, da li je naime i u koliko Srbija za atentat odgovorna.

U magjarskom parlamentu ministar predsjednik grof Tisza izjavio je, da radi austro-srpskih odnošaja rat nije izključen. Ove izjave jednog državnika daju već same po sebi naslućivati o pogibeljnosti položaja. Nakon tih izjava napetost radi koraka, kojeg će Austrija poduzet u Beogradu zbog atentata, porasla je. Demarš je uslijedio jučer, o čemu dobivamo sljedeće informacije:

Nota Austrije.

BEograd, 24. srpnja. Jučer u 3 sata popodne austrijski poslanik Giesl predao je zamjeniku ministra predsjednika Pašića notu u kojoj se kaže:

Još g. 1909. obezvala se Srbija goziti prijateljske odnošaje sa Monarhijom. Uzi sve to, događaji zadnjih godina i atentat od 28. lipnja u Sarajevu dokazuju, da u Srbiji postoji urotnički pokret, kako bi se neke zemlje na jugu monarhije odcijepile. Ipak Srbija nije poduzela nikakva koraka, da suzbije pokret, već je i sama srpska vlada to podupirala putem nekih protuaustrijskih društava i razdražujućim protuaustrijskim pisanjem štampe, u čemu su sudjelovali i častnici te državni činovnici. Suviše opstojala je protuaustrijska propaganda u školama i nedolice protuaustrijske demonstracije u času atentata u Sarajevu.

Iz istrage proizlazi da je umorstvo zamišljeno u Beogradu, zločinci da su dobili oružje u Beogradu od srpskih državnih činovnika i oficira koji su članovi „Narodne Obrane“. Zločinci prešli su granicu pomoću srpskih pogrančnih stražara i činovnika. Obzirom na sve ovo, Austrija ne može da ostane ravnodušna, pa zato zahtjeva da Srbija dade Austro-ugarskoj vladi službeno jamčenje, da ona osudjuje iredentističke težnje, te da se obveže, da će svim silama sprječavati ovu zločinačku iredentističku propagandu.

Da se to obistini, srpska vlada će u službenom listu dne 25. ov. mj. objelodaniti izjavu, da srpska vlada najodlučnije osudjuje propagandu uperenu protiv habzburške monarhije te žali da su srpski oficiri i drugi državni organi u tome sudjelovali i tim pogazili svečano obećanje od god. 1909. Srpska vlada od sebe odbija svako i najmanje uplitanje i pokušaj uplitanja u stvari koje se tiču podanika austrijskih. Smatra pak dužnošću, da upozori oficire, činovnike i samo pučanstvo Srbije, da će protiv svim onima, koji se pokušaju krivi ovoga djela, najstrožije postupiti.

Srpska vlada morat će da ovu izjavu priopći vojsci putem kraljeve zapovijedi. Suviše:

I. Srpska vlada mora da se obveže, da će sprječiti svako izdavanje tiskopisa koji podžihu i uckaju javnost proti Monarhiji i koji bi bili upereni proti cjelokupnosti njenog posjeda.

II. Srpska vlada razupusti će „Narodnu Obranu“ i zaplijenit sva sredstva njene propagande te jednako postupiti proti drugim sličnim društvima, kao što i osnutak novih takovih društava zabraniti.

III. Iz javne nastave imade se iztrgnuti sve što podžihu na protuaustrijsku propagandu.

IV. Izlučit će iz vojnih redova one oficire, kao što iz službe one državne činovnike, koji krivi i udioničvovali ovoj propagandi.

V. Pristati će, da austrijski organi u Srbiji sudjeluju pri suzbijanju ove protuaustrijske propagande.

VI. Provesti će sudbenu istragu proti sudionicima u sarajevskom atentatu, i to uz sudjelovanje austrijskih organa.

VII. Odmah će upisati majora Tonkošića, vojvodu komitadžija, te državnog činovnika Ciganovića.

VIII. Otpustit će sve one činovnike poganične straže koji bili pri ruci urotnicima.

IX. Požalit će izjave, što pale od visokih srpskih dostojanstvenika proti Monarhiji.

X. Izvijestit će o svemu ovome austrijsku vladu najkasnije do subote 25. ov. mj. 6 sati popodne.

K tome pridolazi u noti.

Rezultat sarajevske istrage.

I. Plan o umorstvu prijestolonasljednika i supruge mu izveden je u Beogradu, a pri tom su sudjelovali: Princip, Čabrinović, Ciganović i Grabeš uz pomoć majora Tonkošića.

II. Šest bombi i četiri brovning revolvera nabavili su Ciganović i Tankošić, te ih dali atentatorima.

III. Bombe su iz državnog skladišta oružja u Kragujevcu.

IV. Da atentatorima uspije zločin, učio ih Ciganović u bacanju bomba i u pucanju iz revolvera i to u šumi kod Topčidera.

V. Atentatori ušli su u Bosnu pomoću pogrančnih kapetana iz Šabca i Ložnice te carinskog organa Grbića i drugih.

TISAK ZA ULJE

uz jeftinu cijenu prodaje se. Tisak je u dobrom stanju. Obratiti se na MARKIOLA KURSARA u Prvić-Sepurini.

PUTNIK ZA DALMACIJU

za jednu bečku eksportnu kuću po mogućnosti za sitničarije — prima se odmah.

Uzima se u obzir samo vještaka čestita osoba.

ADRESA:
ROSENBERG
Hotel Troccoli -- Split.
Bač VI., Marienhilferstrasse 170.

Svatko mora da pogodi!

400.000 i 200.000 franaha i 200.000 turskih srećaka. iznose glavni zgoditci

6 vučenja svake godine! Budućе vučenje 1. kolovoza.
475.000 odnosno 375.000 kruna odn. franaka i lira iznose svakogodišnj glavni zgoditci skupine 5 odnosno 3 izvrstnih srećaka.
13 odnosno 9 vučenja svake godine! Budućе vučenje 1. kolovoza. Mjesečni obrok od K 4.— dalje. — Cijeni. naručnicima namijenene su nagrade i premije!
Izjašnjenja daje i naručbe prima za „Slovensku i Hrvatsku Narodnu Stražu“
g. Valentin Urbančić, Ljubljana, 20.

∴ POLJODJELSKA ∴
ZAJMOVNA BLAGAJNA

Zadruga uknjižena na neograničeno jamstvo u Šibeniku.

Ukamačuje novac na uložne knjižice uz

5%